

Vi har i Exit med glæde konstateret en stigende grad af forståelse for, at de indsatte i fængslerne har brug for en anden form for omsorg og motivationsfremmende tiltag, end tilfældet har været tidligere.

Exit lægger netop nu sidste hånd på det, vi kalder Direktørskolen. Dette er en iværksætteruddannelse, der kan være med til at motivere og ruste de indsatte, til på egen hånd at opstarte en virksomhed efter endt afsoning. Kursisterne vil i forløbet blive "klædt på" i mange andre henseender, hvilket betyder at uddannelsen på ingen måde er spildt, selv om man ikke efterfølgende vælger at blive selvstændig.

Men hverken vores Direktørskole, en kokkeskole eller for den sags skyld en overlevelsesuge med B.S. Christiansen kan stå alene. Hvis der ikke er sørget for en meningsfuld opfølgning af disse tiltag, kan det resultere i at deltagerne bagefter oplever abstinenssymptomer i form af frustration, afmagt og meningsløshed i deres afsoning. Denne mangel på fastholdelse kan resultere i, at de både under og efter deres afsoning ikke ønsker at indgå i et konstruktivt samarbejde med deres sagsbehandlere eller andre som ellers kunne have været en afgørende faktor i inklusionsfasen som værdsat borger i samfundet. Dette øger igen risikoen for recidiv, da de så oftere vil vælge kriminalitet som en vej ud af deres problemer.

Denne form for Desperado-strategi er selvsagt ikke ønskværdig, og vi udfører derfor i Exit en vedvarende, helhedsorienteret og håndholdt indsats, hvor der fokuseres på hele situationen. Det være sig familie, netværk, arbejde eller opgradering til dette samt gældsproblematik. Som led i et kursusforløb eller projekt i fængselsregi, vil vi derfor være meget opmærksomme på, at der skal være klarlagt en "after-care", et efterværn som tilsikrer, at den indsatte ikke tabes på gulvet.

Med venlig hilsen

Ann Skov Sørensen
Organisationschef

Tlf: 2138 9192

EXIT
Saxogade 5
1662 København V
www.exit-danmark.dk

OPLÆG
IVÆRKSÆTTERUDDANNELSE FOR
UNGE KRIMINELLE

[DIREKTØRSKOLEN]

DIREKTØRSKOLEN

- En lovlydig tilværelse gennem iværksætterier

Baggrund

Dette oplæg viser, hvordan et stærkt samarbejde mellem teknisk skole og handelsskolen i Roskilde, organisationen EXIT og fængsler kan håndtere en række centrale udfordringer og danne udgangspunkt for et metodeudviklingsprojekt, som på sigt kan implementeres i resten af landet.

Ungdomskriminaliteten er generelt faldende, og vi ser således gode takter i forhold til den overordnede kriminalitetsforebyggelse. De unge, der dog fortsat findes på den kriminelle løbebane, har større risiko for recidiv end vi tidligere har set. Samtidig betyder den kriminelle løbebane en social segregation, som har store konsekvenser for de unges fremadrettede muligheder for at kunne skabe et lovlydigt liv, hvor deres talenter, kompetencer og ressourcer bliver anvendt på bedste vis.

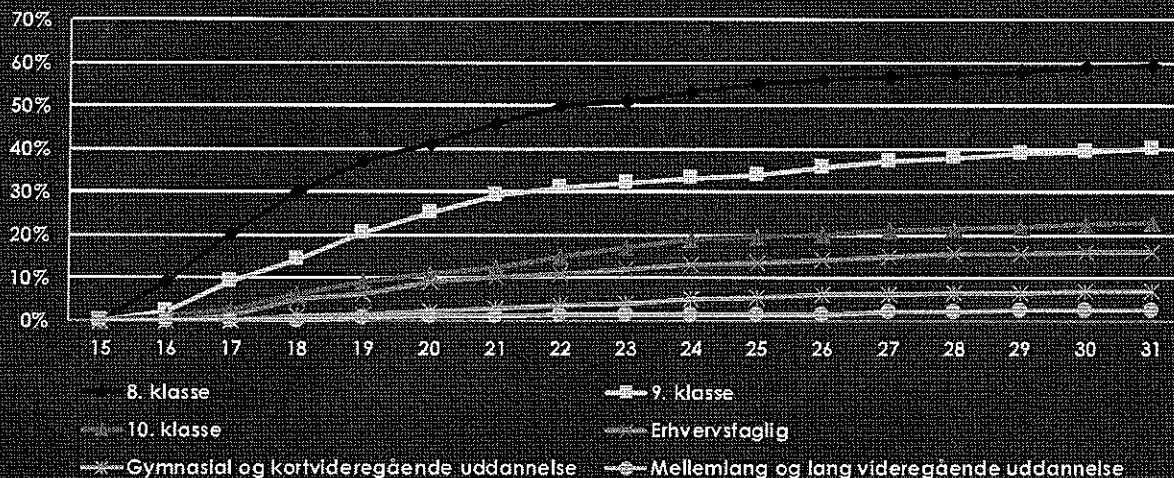
I takt med at deltagelse i samfundet hænger sammen med at borgere opnår beskæftigelse og uddannelse, får det store negative konsekvenser, når unge borgere i længere perioder står uden for samfundet dels mens de afsoner deres straf, og dels når de har afsonet deres straf og ikke får hjælp til at få opbygget en tilværelse med beskæftigelse og uddannelse.

Efter afsoningen af straf er det største ønske ofte, at få skabt en tilværelse, inden for lovens rammer, og en tilværelse, der kan sammenlignes med øvrige samfundsborgeres. Der er dog en række udfordringer både i forhold til sociale problematikker, manglende uddannelse og problemer i forhold til beskæftigelse.

Dette projekt giver med DIREKTØRSKOLEN – den indsattes mulighed for uddannelse, et lovlydigt liv og en mulighed for selvstændighed.

[FAKTA]

Sammenhæng mellem alder, højeste uddannelse og risikoen for kriminalitet

BEHOV

- Hvilket behov skal samarbejdet imødekomme?

Mange af de tidligere indsatte har svært ved at overskue, hvordan de skal komme i gang med en uddannelse samtidig med, at de skal få styr på boligsituationen, økonomien og deres sociale netværk. Dette medfører at risikoen for recidiv øges.

Der findes i dag en række forskellige tiltag, der arbejder for at imødekomme problematikker i forhold til tidligere indsattes segregation.

Organisationen EXIT har siden 2007 gennemført sociale projekter, hvor den tidligere kriminelle situation sættes i fokus, hvor der håndteres sociale, boligmæssige, økonomiske og beskæftigelsesmæssige problematikker. Der er således tale om en håndholdt og helhedsorienteret indsats, der på en og samme tid håndterer de mange problemer, som en tidligere indsat bliver mødt med, når en hverdag uden for fængslet skal påbegyndes.

De tidligere indsattes muligheder på arbejdsmarkedet begrænses i vid udstrækning på grund af straffeattesten. Det betyder, at selvom mange af de unge ønsker en tilværelse med ordinær beskæftigelse, bremses de ofte af manglende muligheder for at udfolde deres beskæftigelsespotentiale.

Mange af personerne i målgruppen er unge med anden etnisk baggrund end dansk, hvor der i en del tilfælde er stor tradition for at ernære sig ved at være selvstændig erhvervsdrivende. Samtidig er flere af de indsatte havnet i kriminalitet, fordi de har svært ved at indordne sig under andres rammer, netop derfor har de en stor interesse i at blive selvstændige.

Der er med andre ord et stort potentiale for iværksætteri og selvstændigt erhverv i målgruppen. Dette understreges ved at mange indsatte direkte har udtrykt ønske om at få et iværksætterkursus, for at skærpe deres beskæftigelsesmuligheder efter afsoning af straf.

Det kræver dog, at de tidligere kriminelle uddannes til at kunne håndtere en virksomhed; alt lige fra salg og marketing til regnskab og økonomi.

KORT SAGT

Kendetegnende for indsatsen er, at der er behov for:

- En helhedsorienteret indsats, hvor den indsattes fremtidige uddannelsesmuligheder medtænkes i udslusningsforløbet
- En uddannelse i hvad det vil sige at være selvstændig
- Et koordineret samarbejde mellem fængsler, erhvervsskoler, sociale organisationer og kommuner

Behov for koordineret
indsats efter afsoning af
straf

Stort ønske om at blive
selvstændig

Udarbejdelse og
overdragelse af
uddannelse- og
erhvervsplaner

[INDSATS]

- Hvordan kan behovet og udfordringerne imødekommes?

Uddannelsens formål

Formålet med uddannelsen er at:

- Motivere borgeren til at påbegynde uddannelse enten under eller efter fængselsophold
- Motivere borgeren til at tænke i nye baner med hensyn til beskæftigelse – at stimulere iværksættergenet
- Afklare hvilke kompetencer borgere har, og sikre at ressourcerne fremadrettet styrkes
- Give borgeren redskaber til at etablere og håndtere egen virksomhed
- Klæde borgere på til at kunne håndtere egen virksomhed
- Sikre at borgeren har en klar plan for uddannelse eller beskæftigelse ved afslutning af fængselsopholdet, og at der bliver fulgt op og handlet på uddannelsesplanen.
- Sikre at borgeren får støtte til at håndtere praktiske udfordringer i den første tid efter afsoningen af straffen

Uddannelsens indhold

Uddannelsen vil blandt andet indeholde:

- Økonomi og regnskabsføring
- Introduktion til hvilke forpligtelser der følger af at være selvstændig erhvervsdrivende
- Udvikling af forretningsplaner
- Dyrkelse af ”de gode ideer”
- Afklaring af skridt på vejen – fra ønske til virkelighed
- Indføring i uddannelsesmuligheder – herunder voksenlærling
- Afprøvning af kompetencer
- Salgsteknikker og marketing

Støtteforanstaltninger

Sideløbende med at de indsatte får mulighed for at gennemføre iværksætteruddannelsen arbejder medarbejdere fra EXIT sammen med de indsatte om at få skabt et fundament, som den indsatte kan komme ud til efter afsoningen af straffen. Denne indsats har omdrejningspunkt i den enkeltes udfordringer og gennemføres med udgangspunkt i følgende aktiviteter

- Job og uddannelsesvejledning
- Socialmentorer
- Gældsrådgivning
- Samtaler hos psykolog og terapeut
- Boligrådgivning
- Et nyt netværk

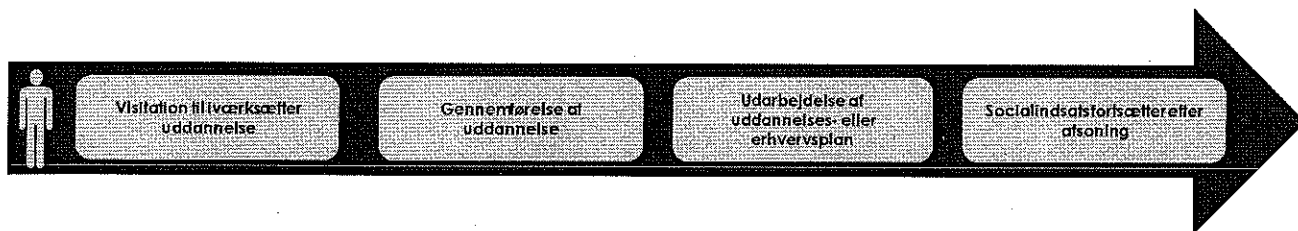
Udvikling og procesunderstøttelse

Igennem hele projektføreløbet gennemføres lærings- og udviklingsmøder, hvor projektets deltagere skal reflektere over projektets fremdrift. Disse møder skal bruges til dels at sikre succes i nærværende projekt, og dels til at sikre, at erfaringerne fra projektet kan overføres til resten af landet.

Der gennemføres således evalueringer og vidensopsamlinger løbende, som sikrer at projektet når i mål med resultaterne og samtidig udvikler en ny samarbejdsmodel for området. Til denne opgave har projektet indgået aftale med Marselisborg – Beskæftigelse, Competence og Viden.

Uddannelsens flow

Uddannelsen forventes at følge flowet illustreret i nedenstående figur

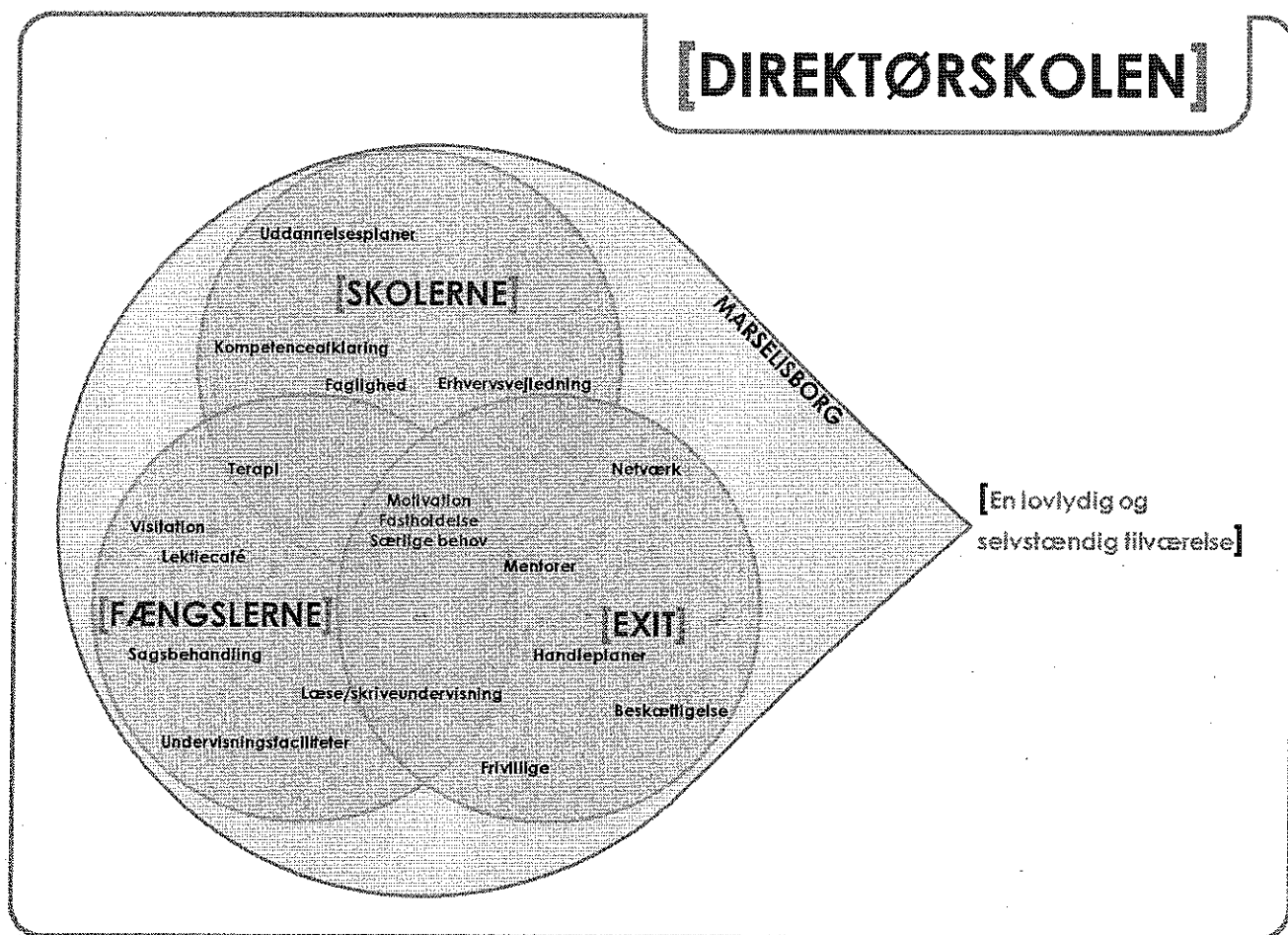

Uddannelsen får en varighed af 3 måneder, mens det sociale arbejde gennemføres før, under og efter uddannelsen. På den måde er der opbakning og støtte til borgeren fra idé til virkelighed.

Samarbejdsmodel

De involverede aktører spiller alle sammen hver især en væsentlig rolle i arbejdet med borgere fra målgruppen. Det springende punkt, og der hvor udviklingspotentialer er stort, er at få skabt en samarbejdsmodel, hvor såvel skolerne, fængslerne og EXIT arbejder sammen om at få skabt et forløb, hvor der dels fokuseres på en iværksætteruddannelse og dels fokuseres på at få lavet et helstøbt forløb, hvor borgeren oplever, at der bliver taget hånd om deres situation både under og efter afsøning af straf.

På næste side beskrives samarbejdspartnerens rolle i projektet.

SAMARBEJDSPARTNERE

- Hvem kan løfte opgaven?

Der er etableret samarbejdsaftaler med alle relevante partnere. Der er således skabt fundament til at der kan "visiteres" indsatte til projektet. Der er indgået en aftale med Roskilde tekniske skole og Roskilde Handelsskole, som vil forestå selve uddannelsen i iværksætteri. Der er desuden indgået aftale med organisationen EXIT om varetagelse af socialindsatsen og fastholdelsen. Endvidere er der indgået en aftale med Marselisborg om projektledelse, læring og udarbejdelse af materialer og guides til videre udvikling.

Roskilde Tekniske skole, Slagteriskolen i Roskilde og Roskilde Handelsskole

Skolerne i dette projekt har primært to roller: Dels at udarbejde en iværksætteruddannelse målrettet indsatte borgere, og dels at kompetenceafklare og forberede de indsatte på en erhvervsuddannelse enten under eller efter afsoning af dom.

Skolerne udarbejder således uddannelsesplaner og sørger for at uddannelsen får et niveau og en anvendelighed, der matcher omverdenens krav.

EXIT

Medarbejderne i EXIT bliver bindeleddet mellem borgeren og alle øvrige aktører involveret i borgerens situation. Der bliver således en gennemgående person, der bliver borgerens faste sparrepartner og mentor, der skal sikre, at borgeren både under uddannelsen men i lige så høj grad efterfølgende kan anvende til afklaring af spørgsmål og støtte til at håndtere de daglige udfordringer. EXIT's fornemteste opgave er således at fastholde og dyrke borgeren motivation for en ny tilværelse.

EXIT varetager således kontakten til en række forskellige aktører, der er involveret i borgerens sag:

- Fængslerne
- Kriminalforsorgen
- Kommunerne
- Misbrugsrådgivningen
- Psykiatrien
- Etc.

Horserød Statsfængsel og Søbysøgård

Fængslerne tilbyder at lægge lokaler til, ligesom de tilbyder at etablere lektiecafeer. Fængslerne bliver med andre ord basen for uddannelsen. Det betyder, at uddannelsen kan komme til at spille sammen med en række af de øvrige aktiviteter, der gennemføres i fængslerne.

Marselisborg

Marselisborgs rolle bliver at sikre, at der er fremdrift i projektet og at projektet realiserer sine resultater. Det betyder, at Marselisborg gennemfører løbende monitorering og evaluering af indsatsen, ligesom der bliver afholdt lærings- og udviklingsmøder, der skal resultere i, at projektet løbende bliver justeret på baggrund af dokumenteret viden.

Endelig er det Marselisborgs rolle at sikre, at projektet udformes som metodeudvikling. Det har afgørende betydning, at projektets erfaringer kan bredes ud til andre aktører på området. Projektets succes afhænger i høj grad af, hvorvidt det lykkedes at udarbejde en model, der skaber mærkbare resultater og samtidig kan implementeres på landsplan.

